

Η Ευρώπη κλείνει τα 75 - Ένα κάλεσμα αφύπνισης

Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση ξεκίνησε πριν από 75 χρόνια, με τη διακήρυξη Schuman να υψώνεται πάνω από τα ερείπια μιας Ευρώπης κατεστραμμένης από τον πόλεμο.

Τα ευρωπαϊκά κράτη αναζητούσαν τρόπους να συνεργαστούν. Χρειάζοταν μια ριζική αλλαγή – και αυτή ήταν η Διακήρυξη Schuman, που παρουσιάστηκε από τον Γάλλο υπουργό Εξωτερικών Robert Schuman στις 9 Μαΐου 1950. Άνοιξε την πόρτα σε ένα νέο πρότυπο για την Ευρώπη, το οποίο βασιζόταν σε μια σταδιακή συνεργασία μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών σε διαρκώς επεκτεινόμενους τομείς. Από τότε, έχει επικρατήσει αδιαμφισβήτητα η τάση προς «περισσότερη Ευρώπη».

Σε αυτά τα 75 χρόνια έχουν επιτευχθεί πολλά. Αυτό που ξεκίνησε ως μια Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα με τη συμμετοχή 6 χωρών έχει εξελιχθεί σε μια εσωτερική αγορά με 27 κράτη μέλη, με ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών, ατόμων, υπηρεσιών και κεφαλαίων, καθώς και μια οικονομική και νομισματική ένωση όπου το ευρώ αποτελεί το νόμισμα 20 κρατών μελών. Οι ευρωπαϊκές εταιρείες επωφελούνται από την πρόσβαση σε μια ανοιχτή αγορά της ΕΕ με περίπου 450 εκατομμύρια καταναλωτές. Πρόκειται για 450 εκατομμύρια πολίτες που μοιράζονται έναν όλο και πιο ολοκληρωμένο πολιτικό χώρο. Το νομικό πλαίσιο για τις θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ – σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των μειονοτήτων – έχει θεσπιστεί και η διατήρησή του είναι δαπανηρή.

Αυτό, ωστόσο, δεν αρκεί πλέον. Σήμερα, πάνω από την εσωτερική αγορά υπάρχει η παγκόσμια αγορά. Η ΕΕ πρέπει να επιτύχει στρατηγική αυτονομία σε βασικά προϊόντα, προκειμένου να στηρίξει τη δυναμική οικονομία μας σε μια Ευρώπη των πολιτών χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς. Η πρόσφατη έκθεση Draghi επισημαίνει την ανάγκη ενίσχυσης της παραγωγικότητας, ώστε να μπορεί η ΕΕ να ανταγωνίζεται στις παγκόσμιες αγορές. Μεταξύ των μέτρων που απαιτούνται είναι η ολοκλήρωση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών, καθώς και τεράστιες ετήσιες επενδύσεις ύψους 750–800 δισ. ευρώ, για την τόνωση της παραγωγικότητας, την υποστήριξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και τη διατήρηση του κοινωνικού μοντέλου της Ευρώπης. Η τεχνητή νοημοσύνη πρέπει να ρυθμιστεί με τρόπο φιλικό προς την αγορά, προκειμένου να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα της ΕΕ.

Η ΕΕ δεν γίνεται να περιμένει άλλα 75 χρόνια – ούτε καν 50 ή 25 – για να προχωρήσει στην ολοκλήρωσή της. Οι ολοένα και πιο σύνθετες γεωπολιτικές προκλήσεις, τόσο εντός όσο και εκτός Ευρώπης, απαιτούν δράση. Η ΕΕ πρέπει να παραμείνει πιστή στην αποστολή της, συνδυάζοντας τις θεμελιώδεις αξίες της με τολμηρές, μελλοντοστραφείς πολιτικές για τη διαχείριση των σημερινών πολλαπλών κρίσεων. Στην εξωτερική πολιτική η ΕΕ αντιμετωπίζει επίσης μεγάλες προκλήσεις, οι οποίες απαιτούν ταχεία δράση. Αυτές οι προκλήσεις είναι η συμφωνία σε μια ανθρώπινη και ορθολογική μεταναστευτική πολιτική, ο σχεδιασμός της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας της ΕΕ και, επίσης, η ανταπόκριση στον άδικο εμπορικό προστατευτισμό και τις ξεπερασμένες ιμπεριαλιστικές φιλοδοξίες της Αμερικής. Πάνω απ' όλα, η επιδίωξη του τερματισμού του πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας θα πρέπει να αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα της ΕΕ, καθώς και η ίδια προέκυψε ως αποτέλεσμα ενός ειρηνευτικού σχεδίου των ευρωπαϊκών κρατών τα οποία, ενωμένα ειρηνικά, βρήκαν τον δρόμο προς την ευημερία για όλους.

Τώρα είναι η ώρα να ενισχυθούν τα κράτη μέλη μέσω της ενίσχυσης του αντικειμένου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της εμβάθυνσης και διεύρυνσης των πολιτικών της. Το διακύβευμα δεν θα μπορούσε να είναι υψηλότερο.

Ελληνικό Παράρτημα της Διεθνούς Ένωσης των πρώην Υπαλλήλων της
Ευρωπαϊκής Ένωσης (AIACE-EL) <https://aiace-el.eu/>

Πληροφορίες: Πάνος Καρβούνης, panos.carvounis@gmail.com
+306951007143